

HET
GEHEIM
VAN DE
KATHEDRAAL

STEVE BERRY

DE FONTEIN

PROLOOG

November 1971

HET ALARM GING en Forrest Malone was meteen alert. 'Diepte?' riep hij.

'Tweehonderd meter.'

'Wat hebben we onder ons?'

'Nog eens zeshonderd meter koud water.'

Hij liet zijn blik over de actieve meters, wijzerplaten en thermometers gaan. In de kleine commandoruimte zat de roerganger rechts van hem. Links van hem was nog net plaats voor de duikofficier. Beide mannen hadden hun handen op hendels. De stroom ging aan en uit. 'Snelheid terug naar twee knopen.'

De onderzeeboot stampte door het water.

Het alarm hield op. Het werd donker in de commandoruimte.

'Commandant, hier de reactorkamer. De stroomonderbreker van een van de regelstaven heeft het begeven.'

Hij wist wat er gebeurd was. De ingebouwde veiligheidsmechanismen hadden de andere staven automatisch uitgeschakeld: de reactor had zichzelf afgesloten. Ze konden maar één ding doen. 'Overschakelen op batterijen.'

De zwakke noodverlichting ging aan. Zijn hoofdmachinist, Flanders, een nauwgezette en professioneel ingestelde man op wie hij had leren vertrouwen, kwam de commandoruimte binnen. Malone zei: 'Vertel het maar, Tom.'

'Ik weet niet hoe erg het is en hoe lang het duurt om het te repareren, maar we moeten zo min mogelijk elektriciteit verbruiken.'

Ze hadden wel eerder problemen met de stroomvoorziening gehad,

en hij wist dat de batterijen wel twee dagen tijdelijk stroom konden leveren, mits ze zuinig waren. Zijn bemanning had intensief getraind voor een situatie als deze, maar als er een reactor uitviel, moest die volgens het handboek binnen een uur weer worden opgestart. Verstreek er meer tijd, dan moest de boot naar de dichtstbijzijnde haven worden gebracht.

En die was hier vijftienhonderd kilometer vandaan.

'Zet alles uit wat we niet nodig hebben,' zei hij.

'Commandant, het wordt moeilijk hem recht te houden,' merkte de roerganger op.

Hij kende de wet van Archimedes. Een voorwerp dat evenveel woog als water van gelijk volume, zou niet zinken en ook niet omhooggaan, maar met een neutraal drijfvermogen op dezelfde diepte blijven. Dat was het principe achter elke onderzeeboot, die onder water werd gehouden met motoren die hem naar voren stuwden. Zonder energie hadden ze geen motoren, geen duikroeren, geen vaart. Al die problemen konden gemakkelijk worden opgelost door naar de oppervlakte te gaan, maar boven hen lag geen open zee. Ze zaten gevangen onder een plafond van ijs.

'Commandant, de machinekamer meldt een klein lek in het hydraulisch systeem.'

'Een klein lek?' vroeg hij. 'Nu?'

'Het was al eerder opgemerkt, maar nu de stroom is uitgevallen, vragen ze toestemming om het lek te verhelpen door een klep te sluiten en een slang te vervangen.'

Logisch. 'Doe dat. Hopelijk komt er niet nog meer slecht nieuws.' Hij wendde zich tot de sonarman. 'Zit er iets voor ons?'

Onderzeebootbemanningen leerden van anderen die hun waren voorgegaan. Degenen die als eersten de strijd met de bevroren zeeën waren aangegaan, hadden twee lessen doorgegeven: bots niet tegen iets wat bevroren is, en als je het echt niet kunt vermijden, zet dan de boeg tegen het ijs, duw voorzichtig en hoop er het beste van.

'Niets te zien,' meldde de sonarman.

'We drijven af,' zei de roerganger.

'Compenseer dat, maar gebruik niet te veel energie.'

Plotseling ging de neus van de onderzeeboot omlaag.

'Wat krijgen we nou?' mompelde hij.

'Achterroeren zijn op duiken gegaan,' riep de duikofficier, die opstond en aan de hendel trok. 'Ze reageren niet.'

'Blount!' riep Malone. 'Help hem.'

De sonarman schoot te hulp. De neerwaartse hoek werd groter. Malone greep de kaartentafel vast, want alles wat niet vastzat viel als een lawine naar voren. 'Noodbesturing van roeren,' blafte hij.

De hoek werd nog groter.

'Meer dan vijfenveertig graden,' meldde de roerganger. 'We duiken nog steeds. De besturing werkt niet.'

Malone greep de tafel steviger vast en deed zijn uiterste best om in evenwicht te blijven.

'Driehonderd meter en dalend.'

De dieptemeter veranderde zo snel, dat de cijfers wazig werden. De boot mocht tot duizend meter diep gaan, maar de bodem kwam snel op hen af en de externe waterdruk nam toe. Als die te veel toenam, en te snel, zou de boot worden ingedrukt. Maar het was ook geen prettig vooruitzicht om met grote snelheid tegen de zeebodem te dreunen.

Ze konden nog maar één ding doen.

'Volle kracht achteruit. Alle ballasttanks leegpompen.'

De machinekamer gehoorzaamde aan zijn bevel; de hele boot schudde ervan. Propellers draaiden de andere kant op en de perslucht bulderde de tanks in om het water weg te stuwen. De roerganger hield zich stevig vast. De duikofficier bereidde zich voor op wat er zou gebeuren.

Ze kregen weer positief drijfvermogen.

De afdaling werd vertraagd.

De boeg kwam omhoog tot de onderzeeboot horizontaal in het water lag.

'Werk met de tanks,' beval Malone. 'Hou ons op deze diepte. Ik wil niet naar boven.'

De duikofficier volgde zijn bevel op.

'Hoe ver is het naar de bodem?'

Blount ging terug naar zijn post. 'Zestig meter.'

Malone keek naar de dieptemeter. Zevenhonderd meter. De boot kreunde van de druk, maar hield stand. Hij keek naar de indicatoren van de openingen. Lichtjes gaven aan dat alle kleppen en openingen dicht waren. Eindelijk een beetje goed nieuws. 'Zet ons neer.'

Deze onderzeeboot had ten opzichte van alle andere het voordeel dat hij op de zeebodem kon liggen. Dat was nog maar een van de vele speciale eigenschappen van dit model, naast het ergerlijke energie- en besturingssysteem dat ze zojuist aan den lijve hadden ondervonden.

De onderzeeboot kwam op de bodem tot stilstand.

In de commandoruimte keken ze elkaar aan. Niemand zei iets. Dat hoefde ook niet. Malone wist wat ze dachten. *Dat scheelde niet veel.* 'Weten we wat er gebeurd is?' vroeg hij.

'De machinekamer meldt dat toen die klep werd gesloten in verband met die reparatie van het lek, de normale besturings- en duiksystemen het lieten afweten, en de reservesystemen ook. Dat is nooit eerder gebeurd.'

'Hadden ze ook iets te vertellen wat ik nog niet weet?'

'De klep staat nu weer open.'

Hij glimlachte om de manier waarop de hoofdmachinist eigenlijk zei: *Als ik meer wist, zou ik het je vertellen.* 'Oké, zeg tegen ze dat ze het moeten repareren. Hoe staat het met de reactor?'

Ze hadden ongelooflijk veel batterijkraft verbruikt om de onvoorziene afdaling tegen te gaan.

'Nog uit,' meldde zijn eerste officier.

Het uur waarbinnen ze de reactor weer opgestart moesten krijgen, zou snel voorbij zijn.

'Commandant,' zei Blount vanaf de sonarpost. 'Contact buiten de romp. Massief. Veelvoudig. Blijkbaar liggen we in een keienveld.'

Hij besloot er nog wat energie aan te wagen. 'Camera's en buitenlichten aan. Maar alleen om vlug even te kijken.'

De videoschermen kwamen tot leven en ze zagen helder water met glinsterende stukjes leven. Er lagen grote keien om de onderzeeboot heen, schots en scheef op de zeebodem.

'Dat is vreemd,' zei een van de mannen.

Malone zag het ook. 'Dat zijn geen keien. Het zijn blokken. En grote ook. Rechthoeken en vierkanten. Richt de camera op een ervan.'

Blount richtte de camera op de zijkant van een van de stenen.

'Alle machtig,' zei de eerste officier.

Er stonden tekens op de blokken. Geen schrift, tenminste, geen schrift dat hij herkende. Een cursieve stijl, gerond en vloeiend. Individuele letters die leken te zijn samengevoegd, als woorden, maar er was niets wat hij kon lezen.

‘Het staat ook op de andere blokken,’ zei Blount.

Malone keek naar de andere schermen. Ze werden omringd door een ruïne, waarvan de stukken als geesten omhoogstaken. ‘Zet de camera’s weer uit,’ zei hij. Op dat moment maakte hij zich druk om energie, niet om bezienwaardigheden. ‘Lopen we geen gevaar als we hier blijven liggen?’

‘We liggen op een open plek,’ zei Blount. ‘Dat is geen probleem.’

Er ging een alarm af. Hij keek waar het vandaan kwam. De elektrische panelen.

‘Commandant, ze willen u voorin hebben,’ riep zijn eerste officier over de radio.

Malone liep de commandoruimte uit en ging vlug naar de ladder die naar de toren leidde. Zijn hoofdmachinist stond daar al.

Het alarm hield op.

Hij voelde warmte en keek naar het dek. Hij bukte zich en raakte het metaal even aan. Gloeiend heet. Dat was niet goed. Onder dat dek lagen honderdvijftig zilverzinkbatterijen in een aluminium bak. Hij wist uit bittere ervaring dat het vooral een fraai gezicht was en niet zozeer een toonbeeld van wetenschappelijke perfectie. Die dingen raakten voortdurend defect.

Een machinist draaide de vier schroeven van de dekplaat een voor een los. Hij verwijderde de plaat en er kwam een kolkende rook omhoog. Malone wist meteen wat het probleem was. De kaliumhydroxide in de batterijen was overgestroomd.

Opnieuw.

De dekplaat werd snel weer op zijn plaats gedrukt, maar dat zou hun slechts een paar minuten opleveren. Straks zou het ventilatiesysteem de scherpe dampen door de boot verspreiden, en omdat ze de giftige lucht niet konden laten ontsnappen, zouden ze allemaal sterven.

Hij rende terug naar de controlekamer.

Hij wilde niet sterven, maar ze konden niet veel meer doen. Hij had zesentwintig jaar op onderzeeboten gediend; dieselboten en nucleaire onderzeeërs. Niet meer dan een op de vijf rekruten werd toegelaten tot de onderzeebootschool van de marine, waar de fysieke keuringen, psychologische ondervragingen en reactietests het uiterste van iedereen vergden. Zijn gouden dolfinen waren opgespeld door zijn eerste commandant, en daarna had hij zelf veel anderen die eer bewezen.

Hij wist dus hoe ze ervoor stonden.

Het was voorbij.

Vreemd genoeg had hij maar één gedachte toen hij naar de commandoruimte terugkeerde om daar tenminste nog te doen alsof ze een kans maakten. Zijn zoon. Tien jaar oud. Die zou zonder vader opgroeien.

Ik hou van je, Cotton.

DEEL I

I

Garmisch, Duitsland
Dinsdag 11 december, het heden
13.40 uur

COTTON MALONE HAD een hekel aan besloten ruimten. Op dit moment voelde hij zich onprettig in de volle cabine van een kabelbaan. De meeste andere passagiers waren op vakantie. Ze droegen kleurrijke kleding en hadden ski's en stokken bij zich. Hij bespeurde verschillende nationaliteiten. Een paar Italianen, wat Zwitsers, een handjevol Fransen, maar vooral Duitsers. Hij was een van de eersten geweest die instapte en was bij een van de beslagen ramen gaan staan, omdat hij zich daar meer op zijn gemak voelde. Drieduizend meter boven hen, en steeds dichterbij komend, stak de Zugspitze af tegen een strakblauwe hemel. De imposante, grijze top was bedekt met najaarssneeuw.

Het was niet slim van hem geweest om akkoord te gaan met deze locatie.

De cabine ging verder met haar duizelingwekkende klim, rakelings langs stalen masten die uit de ruige rotsen staken.

Hij was nerveus, en niet alleen omdat hij met zo veel mensen in een te klein hokje stond. Op de hoogste top van Duitsland stonden hem geesten uit het verleden te wachten. Hij was deze ontmoeting bijna veertig jaar uit de weg gegaan. Mensen als hij, die hun verleden uit alle macht begraven hadden, zouden dat niet zo gemakkelijk weer naar boven moeten halen.

Toch was hij dat nu aan het doen.

De trillingen namen af toen de cabine er bijna was, en even later stopte die op het station op de top.

De skiërs liepen naar een andere lift, die hen omlaag zou brengen naar een hoog plateau, waar een chalet stond en waar de skipistes begonnen. Hij ging niet skiën. Dat had hij nooit gedaan en ook nooit gewild.

Hij liep door het bezoekerscentrum, dat volgens een geel bord MÜNCHNER HAUS heette. De ene helft van het gebouw was een restaurant en in de andere helft waren een theater, een snackbar, een observatorium, souvenirwinkels en een weerstation ondergebracht.

Hij duwde dikke, glazen deuren open en kwam op een terras met een reling. De gure Alpenlucht prikte zijn lippen. Stephanie Nelle had gezegd dat zijn contactpersoon op het panoramaterras zou staan. Eén ding was duidelijk: op drieduizend meter hoogte in de Alpen had je meer het gevoel dat je privacy gewaarborgd werd dan beneden.

De Zugspitze lag op de grens. In het zuiden, richting Oostenrijk, verhief zich een reeks besneeuwde bergtoppen. In het noorden lag een komvormig dal, omringd door ruige rotshellingen. Een waas van ijzige mist onttrok het Duitse dorp Garmisch en zijn zusterdorp Partenkirchen aan het oog. Beide waren wintersportcentra. In deze regio kon je niet alleen skiën, maar ook bobsleeën, schaatsen en curlen.

Nog meer sporten die hij niet beoefende.

Er was niemand op het panoramaterras, behalve een oud echtpaar en een paar skiërs, die blijkbaar even hierheen waren gekomen om van het uitzicht te genieten. Hij was hier om een raadsel op te lossen dat hem al had beziggehouden vanaf de dag waarop mannen in uniform zijn moeder waren komen vertellen dat haar man dood was.

'Het contact met de onderzeeboot is achtenveertig uur geleden verbroken. We hebben reddingsschepen naar de Noordelijke IJszee gestuurd, en die hebben de laatst bekende positie afgezocht. Zes uur geleden zijn wrakstukken gevonden. We hebben met het inlichten van de nabestaanden gewacht tot we zeker wisten dat er geen overlevenden waren.'

Zijn moeder had niet gehuild. Dat deed ze nooit. Maar dat wilde niet zeggen dat ze niet diep getroffen was. Het duurde jaren voordat er vragen in zijn tienerhoofd opkwamen. De overheid had niet veel meer bekendgemaakt dan wat in de officiële persberichten stond. Toen hij zelf pas bij de marine was, had hij geprobeerd inzage te krijgen in het officiële onderzoeksrapport dat na het zinken van de onderzeeboot was opgesteld, maar hij had te horen gekregen dat het geheim was. Hij had het opnieuw geprobeerd toen hij voor het ministerie van Justitie

was gaan werken en toegang kreeg tot veel geheimen. Opnieuw vergeefs. Toen zijn vijftienjarige zoon Gary afgelopen zomer bij hem had gelogeed, was hij voor nieuwe vragen komen te staan. Gary had zijn opa nooit gekend, maar de jongen wilde meer over hem weten, vooral over zijn dood. De pers had verslag gedaan van het zinken van de USS Blazek in november 1971, en ze hadden samen veel oude berichten op internet kunnen lezen. Hun gesprekken hadden zijn eigen twijfels weer opgerakeld – zozeer zelfs, dat hij uiteindelijk besloten had er iets aan te doen.

Hij stak zijn vuisten in zijn anorak en liep over het terras.

Er stonden verrekijkers langs de reling. Bij een daarvan stond een vrouw die haar donkere haar in een weinig flatteus knotje had samengebonden. Ze was in lichte kleuren gekleed, had ski's en stokken naast zich staan en keek naar het dal.

Hij slenterde naar haar toe. Dat was een regel die hij lang geleden had geleerd. Nooit haast maken, dat leidde alleen maar tot problemen. 'Mooi uitzicht,' zei hij.

Ze draaide zich om. 'Dat is het zeker.'

Haar gezicht had de kleur van kaneel. In combinatie met wat hij als Egyptische trekken beschouwde – haar mond, neus en ogen – wees dat erop dat ze uit het Midden-Oosten kwam.

'Ik ben Cotton Malone.'

'Hoe wist je dat ik degene was die je moest hebben?'

Hij wees naar de bruine envelop die op het voetstuk van de verrekijker lag. 'Dit zal wel niet als een urgente missie worden beschouwd.' Hij glimlachte. 'Fungeer je alleen als koerier?'

'Zoiets. Ik kom hier om te skiën. Eindelijk een weekje vrij. Dat heb ik altijd al willen doen. Stephanie vroeg me dat daar' – ze wees naar de envelop – 'mee te nemen.' Ze keek weer door de verrekijker. 'Vind je het erg als ik dit even afmaak? Het kost een euro en ik wil zien wat daarbeneden is.' Ze bewoog de verrekijker en keek aandachtig naar het Duitse dal, dat zich kilometers ver uitstreekte.

'Hoe heet je?' vroeg hij.

'Jessica,' zei ze, haar ogen nog bij de lens.

Hij wilde de envelop pakken.

Ze versperde hem de weg met haar skischoen. 'Nog niet. Stephanie zei dat eerst duidelijk moest zijn dat jullie twee nu quitte staan.'

Het jaar daarvoor had hij zijn vroegere baas in Frankrijk geholpen. Ze had toen tegen hem gezegd dat ze bij hem in het krijt stond en dat hij daar verstandig gebruik van moest maken.

En dat had hij gedaan.

‘Akkoord. De schuld is afbetaald.’

Ze keek op van de verrekijker. De wind had haar wangen rood gekleurd. ‘Ik heb gehoord wat je bij de Magellan Billet hebt gedaan. Je bent nogal een legende. Een van de oorspronkelijke twaalf agenten.’

‘Ik wist niet dat ik zo populair was.’

‘Stephanie zei dat je ook bescheiden was.’

Hij was niet in de stemming voor complimenten. Het verleden wachtte op hem. ‘Mag ik het dossier?’

Haar ogen fonkelden. ‘Ja.’

Hij pakte de envelop. Het eerste wat door hem heen ging was hoe vreemd het was dat zoiets duns antwoord kon geven op zo veel vragen.

‘Dit moet wel belangrijk zijn,’ zei ze.

Ook een les. Vragen waarop je geen antwoord wilde geven gewoon negeren. ‘Ben je al lang bij de Billet?’

‘Een paar jaar.’ Ze stapte van het voetstuk van de verrekijker af. ‘Maar het bevalt me daar niet. Ik denk erover om weg te gaan. Ik heb gehoord dat jij er ook voortijdig bent uitgestapt.’

Als ze altijd zo nonchalant was, zou het een goede carrièrezet zijn om ontslag te nemen. In zijn twaalf jaar bij de Billet had hij maar drie keer vakantie genomen, en ook dan was hij voortdurend op zijn hoede geweest. Paranoia was een van de vele beroepsrisico’s die niet te vermijden waren als je agent was, en ook nu het al twee jaar geleden was dat hij er vrijwillig was uitgestapt, was hij er nog niet van genezen. ‘Veel plezier bij het skiën,’ zei hij tegen haar.

Ze pakte haar ski’s en stokken bij elkaar en keek hem fel aan. ‘Dat zal wel lukken.’

Ze verlieten het terras en liepen door het bijna verlaten bezoekerscentrum. Jessica ging naar de lift die haar naar de skipiste zou brengen. Zelf stevende hij op de kabelbaan af die hem drieduizend meter zou laten afdalen. De volgende dag zou hij terugvliegen naar Kopenhagen. Vandaag zou hij naar winkels met zeldzame boeken gaan in de omgeving – een beroepsrisico dat aan zijn nieuwe vak van boekhandelaar verbonden was.

Hij stapte met de envelop in de lege cabine. Hij vond het prettig dat er verder niemand aan boord was, maar kort voordat de deuren dichtgingen kwamen er vlug nog een man en een vrouw binnen, hand in hand. De bediende gooide de deuren vanaf de buitenkant dicht en de cabine bewoog zich bij het station vandaan.

Hij keek uit de ramen aan de voorkant.

Besloten ruimten waren al erg genoeg. Kleine, besloten ruimten waren nog veel erger. Hij leed niet aan claustrofobie. Het was eerder zo dat hij zich in zijn vrijheid beperkt voelde. Hij had dat in het verleden wel verdragen – hij was meer dan eens onder de grond geweest –, maar zijn ongemak was een van de redenen waarom hij jaren geleden, toen hij bij de marine ging, in tegenstelling tot zijn vader niet voor de onderzeebootdienst had gekozen.

‘Meneer Malone.’

Hij draaide zich om.

De vrouw had een pistool op hem gericht.

‘Geeft u mij die envelop.’

2

Baltimore, Maryland

9.10 uur

ADMIRAAL LANGFORD C. RAMSEY sprak graag menigten toe. Toen hij nog op de marineacademie zat, had hij voor het eerst beseft dat hij daarvan hield. In de loop van zijn carrière, die nu al meer dan veertig jaar besloeg, had hij voortdurend naar mogelijkheden gezocht om dat verlangen te bevredigen. Vandaag sprak hij op de nationale bijeenkomst van de Kiwaniërs – nogal ongewoon voor het hoofd van de marine-inlichtingendienst. Hij leefde in een clandestiene wereld van feiten, geruchten en speculaties en moest het houden van toespraken beperken tot de weinige keren dat hij voor het Congres verscheen. Maar de laatste tijd stelde hij zich met toestemming van zijn superieuren wat vaker beschikbaar. Geen honorarium, geen onkostenvergoeding, geen restricties voor de pers. Hoe groter het publiek, hoe beter.

En er was belangstelling genoeg.

Dit was zijn achtste optreden in de afgelopen maand.

‘Ik ben hier vandaag om u het een en ander te vertellen over iets waar u ongetwijfeld weinig van weet. Het is namelijk lange tijd geheim geweest. De kleinste nucleaire onderzeeboot van de Verenigde Staten.’ Hij keek naar de aandachtige menigte. ‘Nu zult u zeggen: “Is hij gek geworden? Gaat het hoofd van de marine-inlichtingendienst ons over een ultrageheime onderzeeboot vertellen?”’ Hij knikte. ‘Dat is precies wat ik van plan ben.’

‘Commandant, er is een probleem,’ zei de roerganger.

Ramsey zat half ingedommeld achter de duikofficier. De commandant van de onderzeeboot, die naast hem zat, schoot overeind en keek naar de monitoren.

Alle externe camera’s gaven mijnen te zien.

‘Jezus nog aan toe,’ mompelde de commandant. ‘Alles stopzetten. Dit ding mag geen centimeter meer bewegen.’

De roerganger gehoorzaamde door op een aantal knoppen te drukken. Ramsey was dan wel een lagere officier, hij wist dat explosieven uiterst gevoelig werden wanneer ze langdurig in zout water lagen. Ze voeren over de bodem van de Middellandse Zee, dicht langs de Franse kust, en werden omringd door dodelijke restanten van de Tweede Wereldoorlog. Hun romp hoefde maar even tegen een van de metalen stekels te stoten, en de NR-1 veranderde van topgeheim in totaal vergeten.

De boot was het meest gespecialiseerde wapen van de marine, een idee van admiraal Hyman Rickover, in het geheim gebouwd voor het duizelingwekkende bedrag van honderd miljoen dollar. Hij was maar veertig meter lang en drie meter breed en had een elfkoppige bemanning. Zelfs voor een onderzeeboot was hij erg klein, maar hij was uiterst vernuftig. De boot kon tot duizend meter diepte duiken en werd voortgestuwd door een unieke kernreactor. Drie patrijspoorten maakten een externe visuele inspectie mogelijk. Dankzij buitenverlichting konden de bemanningsleden camerabeelden zien. Er was een mechanische klauw om voorwerpen op te pakken. Een manipulatorarm stelde hen in staat grijp- en snijgereedschap te bedienen. In tegenstelling tot boten uit de aanvalsklasse of raketboten was NR-1 voorzien van een knaloranjetoeren, een plat dek op de bovenkant, een logge, vierkante kiel en allerlei uitsteeksels, zoals twee intrekbare Goodyear-vrachtwagenbanden, gevuld met alcohol, die het mogelijk maakten over de zeebodem te rijden.

‘Neerwaartse thrusters inschakelen,’ zei de commandant.

Ramsey besefte wat zijn commandant deed. Hij hield de romp stevig op de bodem. Dat was goed. Op de tv-schermen waren meer mijnen te zien dan je kon tellen.

‘Klaarmaken om hoofdballasttank leeg te maken,’ zei de commandant. ‘Ik wil recht stijgen, niet heen en weer.’

De stilte die in de commandoruimte heerste, maakte de andere geluiden des te harder: het gieren van turbines, het ruisen van lucht, het

fluiten van hydraulische vloeistof, elektronische pieptonen, geluiden die nog maar kortgeleden als een kalmerend middel op hem hadden ingewerkt.

‘Rustig aan,’ zei de commandant. ‘Hou hem stil als we stijgen.’

De roerganger bediende de instrumenten.

De boot was niet voorzien van een stuurwiel. In plaats daarvan zaten er vier stuurknuppels in die waren overgenomen van gevechtsvliegtuigen. Dat was typerend voor NR-1. Hoewel de boot in kracht en ontwerp het nieuwste van het nieuwste was, kwam de meeste apparatuur eerder uit de prehistorie dan uit het ruimtevaarttijdperk. Het eten werd bereid in een goedkope imitatie van een oven zoals die in passagiersvliegtuigen te vinden was. De manipulatorarm was een restant van een ander marineproject. Het navigatiesysteem, gebaseerd op dat van trans-Atlantische vliegtuigen, werkte nauwelijks onder water. Benauwend kleine bemanningsverblijven, een toilet dat zelden iets anders deed dan verstopt raken, en alleen diepvriesdiners die voor vertrek uit de haven bij een plaatselijke supermarkt waren gekocht.

‘Hadden we die dingen niet op de sonar?’ vroeg de commandant. ‘Voor dat ze verschenen?’

‘Nee,’ zei een van de bemanningsleden. ‘Ze doken gewoon voor ons uit het donker op.’

Per slucht bulderde de hoofdballasttanks in en de onderzeeboot kwam omhoog. De roerganger hield beide handen op de instrumenten, klaar om hun positie bij te stellen met behulp van thrusters.

Ze hoefden maar dertig meter te stijgen om in veiligheid te komen.

‘Zoals u kunt zien, zijn we dat mijnenveld uit gekomen,’ zei Ramsey tegen zijn publiek. ‘Dat was in het voorjaar van 1971.’ Hij knikte. ‘Ja, lang geleden. Ik was een van de gelukkigen die op NR-1 mochten dienen.’

Hij zag verbazing op de gezichten.

‘Niet veel mensen weten van die onderzeeboot. Hij is medio jaren zestig in het grootste geheim gebouwd. Dat bleef zelfs verborgen voor de meeste admirals uit die tijd. Hij bezat een verbijsterende hoeveelheid apparatuur en kon drie keer dieper duiken dan elke andere onderzeeboot. Hij had geen naam, geen geschut, geen torpedo’s, geen officiële bemanning. Zijn missies waren geheim en zijn dat in veel gevallen tot op de dag van vandaag gebleven. En wat nog verbazingwekkender is:

die boot is er nog. Tegenwoordig is hij de op een na oudste in gebruik zijnde onderzeeboot van de marine, in actieve dienst sinds 1969. Hij is niet meer zo geheim als vroeger. Tegenwoordig heeft hij zowel militaire als civiele taken, maar als er behoefte is aan menselijke ogen en oren diep in de oceaan, gaat de NR-1 erheen. U herinnert zich vast nog wel al die verhalen over de Verenigde Staten die trans-Atlantische telefoonkabels aftapten en daardoor meeluisterden met de Sovjets? Dat was de NR-1. Toen in 1976 een F-14 met een geavanceerde Phoenix-raket in de oceaan viel, deed de NR-1 het bergingswerk, voordat de Sovjets dat konden doen. Na de ramp met de *Challenger* vond de NR-1 de defecte o-ring van de stuwraket.'

Niets boeit een publiek zo als een verhaal, en hij kende er genoeg uit zijn tijd op die unieke onderzeeboot. De NR-1 was bepaald geen technologisch meesterwerk. Hij was geteisterd door defecten en bleef uiteindelijk alleen drijvende, omdat zijn bemanning zo vindingrijk was. Laat het handboek maar zitten; hun motto was innovatie! Bijna elke officier die op die boot had gediend, had daarna een hoge positie bereikt, hijzelf ook. Hij vond het prettig dat hij nu over de NR-1 mocht praten. Dat hoorde bij het plan van de marine om met succesverhalen nieuwe rekruten te werven. Veteranen als hij konden de verhalen vertellen, en de mensen, zoals degenen die nu aan hun ontbijttafel zaten te luisteren, zouden elk woord herhalen. Er was hem verteld dat de pers ook aanwezig zou zijn, en die zou voor een nog grotere verspreiding van het verhaal zorgen. *Admiraal Langford Ramsey, hoofd van de marine-inlichtingendienst, vertelde in een toespraak voor de nationale Kiwaniërs dat...*

Hij had een simpele kijk op succes.

Het was verdomd veel beter dan mislukking.

Hij had twee jaar geleden al met pensioen kunnen gaan, maar hij was de eerste gekleurde persoon die in het Amerikaanse leger zo'n hoge rang had bereikt en ook de eerste bachelor die het ooit tot vlagofficier had gebracht. Hij had hier zo lang naar toegewerkt, was zo voorzichtig geweest. Hij zorgde ervoor dat zijn gezicht even kalm was als zijn stem, zonder rimpels in zijn voorhoofd en met een zachte, onbewogen blik in zijn openhartige ogen. Hij had zijn hele marinecarrière op de kaart gezet met de precisie van een onderzeese navigator. Niets mocht die carrière verstoren, zeker niet nu het doel in zicht was.

En dus keek hij naar zijn publiek en vertelde met zijn zelfverzekerde stem nog meer verhalen.

Toch zat hem één probleem dwars.

Een mogelijke hobbel in de weg.

Garmisch.